

Lin.Alg.Zh.1 feladatok

0.1. 3d vektorok

Adott három vektor

$$\bar{a} = (0, 2, 4), \quad \bar{b} = (1, 1, 4), \quad \bar{c} = (0, 2, -4)$$

az \mathbb{R}^3 Euklideszi vektortérben egy ortonormált bázisban.

1. Mennyi az $\bar{a}\bar{b}$ skalárszorzat?

$$\bar{a}\bar{b} = 0 \cdot 1 + 2 \cdot 1 + 4 \cdot 4 = 18$$

2. Mennyi az $\bar{n} = \bar{a} \times \bar{b}$ vektoriális szorzat?

$$\bar{n} = \bar{a} \times \bar{b} = \begin{vmatrix} i & j & k \\ 0 & 2 & 4 \\ 1 & 1 & 4 \end{vmatrix} = i \cdot \begin{vmatrix} 2 & 4 \\ 1 & 4 \end{vmatrix} - j \cdot \begin{vmatrix} 0 & 4 \\ 1 & 4 \end{vmatrix} + k \cdot \begin{vmatrix} 0 & 2 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = (4, 4, -2)$$

3. Mennyi az $\bar{a}\bar{b}\bar{c}$ vegyszorzat?

$$v = (\bar{a} \times \bar{b})\bar{c} = (4, 4, -2)(0, 2, -4) = 16$$

vagy

$$v = (\bar{a} \times \bar{b})\bar{c} = \begin{vmatrix} 0 & 2 & 4 \\ 1 & 1 & 4 \\ 0 & 2 & -4 \end{vmatrix} = 16$$

4. Merőleges-e egymásra \bar{a} és \bar{b} ? Miért?

Nem, mert az $s = 18$ skalárszorzat nem nulla.

5. Egy síkba esik-e \bar{a} , \bar{b} és \bar{c} ? Miért?

Nem, mert az $v = 16$ vegyszorzat nem nulla.

6. Mennyi az \bar{a} , \bar{b} vektorok által bezárt szög koszinusza?

$$\cos \alpha = \frac{\bar{a}\bar{b}}{|\bar{a}| \cdot |\bar{b}|} = 3/\sqrt{10}$$

7. Mennyi az \bar{a} és \bar{b} vektorok által kifeszített paralelogramma területe?

$$T_{par} = |\bar{a} \times \bar{b}| = |(4, 4, -2)| = \sqrt{4^2 + 4^2 + (-2)^2} = 6$$

8. Mennyi az \bar{a} és \bar{b} vektorok által kifeszített háromszög területe?

$$T_{harom} = \frac{T_{par}}{2} = 3$$

9. Mennyi az \bar{a} , \bar{b} és \bar{c} vektorok által kifeszített paralelepipedon térfogata?

$$V_{pip} = |\bar{a}\bar{b}\bar{c}| = |v| = 16$$

10. Mennyi az \bar{a} , \bar{b} és \bar{c} vektorok által kifeszített tetraéder térfogata?

$$V_{tetra} = \frac{V_{pip}}{6}$$

11. Milyen sodrású az \bar{a} , \bar{b} és \bar{c} vektorok által alkotott rendszer? Miért?

Jobb, mivel

$$v = \bar{a}\bar{b}\bar{c} > 0$$

(Ha $v < 0$ balsodrású, míg $v = 0$ esetén a három vektor egy síkba esik.)

12. Bázist alkot-e \bar{a} , \bar{b} és \bar{c} ? Miért?

Igen, mert

$$v = \bar{a}\bar{b}\bar{c} \neq 0$$

13. Mennyi \bar{c} -nek a \bar{c}_p merőleges vetülete \bar{c} -re?

\bar{c}

14. Mennyi \bar{c} -nek a \bar{c}_p merőleges vetülete \bar{a} -re?

$$\bar{c}_p = \frac{\bar{a}\bar{c}}{|\bar{a}|^2} \cdot \bar{a} = \frac{-12}{20} \cdot (0, 2, 4) = (0, -6/5, -12/5)$$

15. Mennyi \bar{c} -nek a \bar{c}_t merőleges tükrözöttje \bar{c} -re?

\bar{c}

16. Mennyi \bar{c} -nek a \bar{c}_t merőleges tükrözöttje \bar{a} -re?

$$\bar{c}_t = 2\bar{c}_p - \bar{c} = (0, -22/5, -4/5)$$

17. Mennyi \bar{c} -nek a \bar{c}_p merőleges vetülete a \bar{c} és a \bar{a} vektorok által generált síkra?

\bar{c}

18. Mennyi \bar{c} -nek a \bar{c}_p merőleges vetülete a \bar{a} és a \bar{b} vektorok által generált síkra?

$$\begin{aligned} \bar{n} &= \bar{a} \times \bar{b} = (0, 2, -4), \\ \bar{c}_m &= \frac{\bar{n}\bar{c}}{|\bar{n}|^2} \cdot \bar{n} = (16/9, 16/9, -8/9), \\ \bar{c}_p &= \bar{c} - \bar{c}_m = (-16/9, 2/9, -28/9) \end{aligned}$$

19. Mennyi \bar{c} -nek a \bar{c}_t merőleges tükrözöttje a \bar{c} és a \bar{a} vektorok által generált síkra?

\bar{c}

20. Mennyi \bar{c} -nek a \bar{c}_t merőleges tükrözöttje a \bar{a} és a \bar{b} vektorok által generált síkra?

$$\bar{c}_t = \bar{c} - 2\bar{c}_m = (-32/9, -14/9, -20/9)$$

Gyakorlás

Ismételd meg a feladatot!

I.

$$\bar{a} = (3, 1, 1), \quad \bar{b} = (0, 4, 1), \quad \bar{c} = (1, 1, -5)$$

Megoldás:

$\frac{5}{\sqrt{187}}$	$\{-3, -3, 12\}$	$-\frac{66}{\sqrt{2}}$	nem	nem
bal	$9\sqrt{2}$	$\frac{9}{\sqrt{2}}$	66	11
$\{-\frac{17}{11}, -\frac{13}{11}, \frac{53}{11}\}$	igen	$\{1, 1, -5\}$	$\{-\frac{3}{11}, -\frac{1}{11}, -\frac{1}{11}\}$	$\{1, 1, -5\}$
	$\{1, 1, -5\}$	$\{-\frac{2}{9}, -\frac{2}{9}, -\frac{1}{9}\}$	$\{1, 1, -5\}$	$\{-\frac{13}{9}, -\frac{13}{9}, \frac{43}{9}\}$

II.

$$\bar{a} = (3, 1, 1), \quad \bar{b} = (0, 4, 1), \quad \bar{c} = (3, 9, 3)$$

Megoldás:

$\frac{5}{\sqrt{187}}$	$\{-3, -3, 12\}$	0	nem	igen
nem bazis	$9\sqrt{2}$	$\frac{9}{\sqrt{2}}$	0	0
$\{\frac{93}{11}, -\frac{57}{11}, \frac{9}{11}\}$	nem	$\{3, 9, 3\}$	$\{\frac{63}{11}, \frac{21}{11}, \frac{21}{11}\}$	$\{3, 9, 3\}$
	$\{3, 9, 3\}$	$\{3, 9, 3\}$	$\{3, 9, 3\}$	$\{3, 9, 3\}$

(Az első sorban az 1-5 kérdések válaszai vannak, stb.. Továbbá {} zárójelben vannak a vektorok.)

0.2. Pontok, egyenesek, síkok

Adott három pont

$$P = (0, 2, 4), \quad Q = (1, 1, 4), \quad S = (3, 2, 6)$$

az \mathbb{R}^3 Euklideszi vektortérben egy ortonormált bázisban.

1. Írd fel a P és Q pontokat tartalmazó egyenes

(a) parametrikus,

$$\begin{aligned}\bar{v} &= Q - P = (1, -1, 0), \\ \bar{r}(t) &= P + t \cdot \bar{v} = (t, 2 - t, 4).\end{aligned}$$

(b) illetve algebrai egyenleteit!

$$\begin{aligned}x &= t, & 2 - t &= y, & z &= 4, \\ t &= x, & t &= 2 - y, & \text{így az egyenest meghatározó két egyenlet:} \\ x &= 2 - y, & z &= 4.\end{aligned}$$

(c) Hol van az $O = (0, 0, 0)$ -hoz legközelebbi $K = \bar{r}(t_0)$ pont az egyenesen?

$$\begin{aligned}0 &= \bar{r}(t_0) \cdot \bar{v} = (t_0, 2 - t_0, 4) \cdot (1, -1, 0) = -2 + 2t_0 \implies t_0 = 1, \\ K &= \bar{r}(1) = (1, 1, 4).\end{aligned}$$

(d) Mennyi az egyenes távolsága az O origótól?

$$|(1, 1, 4)| = 3\sqrt{2}.$$

(e) Hol van az S -hez legközelebbi pont az egyenesen?

$$\begin{aligned}0 &= (S - \bar{r}(t_0)) \cdot \bar{v} = (3 - t_0, t_0, 2) \cdot (1, -1, 0) = 3 - 2t_0 \implies t_0 = 3/2, \\ K &= \bar{r}(3/2) = (3/2, 1/2, 4).\end{aligned}$$

(f) Mennyi az egyenes távolsága S -tol?

$$|\overline{SK}| = |(3/2, 1/2, 4) - (3, 2, 6)| = \sqrt{17/2}.$$

Gyakorlás

Ismételd meg a feladatot!

I.

$$P = (1, 2, 2), \quad Q = (5, 3, 1), \quad S = (3, 0, 6)$$

Megoldás:

$$\begin{aligned}\bar{r}(t) &= \{4t + 1, t + 2, 2 - t\}, & \frac{x-1}{4} &= y - 2 = 2 - z, & \left\{ \frac{1}{9}, \frac{16}{9}, \frac{20}{9} \right\}, \\ & & \frac{\sqrt{73}}{3}, & \left\{ \frac{13}{9}, \frac{19}{9}, \frac{17}{9} \right\}, & \frac{\sqrt{214}}{3}\end{aligned}$$

2.

$$P = (0, 2, 4), \quad Q = (1, 1, 4), \quad R = (1, 0, 1), \quad S = (3, 2, 6)$$

Keress meg a P, Q, R pontokat tartalmazó síkot! Írd fel a sík

(a) parametrikus,

$$\begin{aligned}\bar{a} &= Q - P = (1, -1, 0), & \bar{b} &= R - P = (1, -2, -3), \\ \bar{r}(u, v) &= (1, 2 - u - 2v, 2 + 2u - v).\end{aligned}$$

(b) illetve algebrai egyenleteit!

$$\begin{aligned}\bar{n} &= \bar{a} \times \bar{b} = (5, -3, 1), \\ 0 &= \bar{n} \cdot (\bar{r} - P) = (5, -3, 1)(x - 0, y - 2, z - 4), \\ &5x - 3y + z - 6 = 0.\end{aligned}$$

- (c) Mennyi az sík távolsága az origótól?
 P -nek a \bar{p}_m merőleges vetülete \bar{n} -re

$$\bar{p}_m = \frac{\bar{n}P}{|\bar{n}|^2} \cdot \bar{n} = \left(\frac{6}{7}, -\frac{18}{35}, \frac{6}{35} \right), \quad \text{távolság} = |\bar{p}_m| = \frac{|\bar{n}P|}{|\bar{n}|} = \frac{6}{\sqrt{35}}.$$

Persze $\bar{p}_m = \bar{q}_m = \bar{r}_m$.

- (d) Hol van O merőleges vetülete a síkon?
 Ahol $\bar{p}_m = \left(\frac{6}{7}, -\frac{18}{35}, \frac{6}{35} \right)$.
- (e) Hol van O -nak a síkra történő merőleges tükrözöttje?
 Ahol $2\bar{p}_m = \left(\frac{12}{7}, -\frac{36}{35}, \frac{12}{35} \right)$.
- (f) Hol van S -nek a \bar{s}_{sik} merőleges vetülete a síkon?
 S -nek a \bar{s}_{sik} merőleges vetülete \bar{n} -re

$$\bar{s}_m = \frac{\bar{n}S}{|\bar{n}|^2} \cdot \bar{n} = \left(\frac{15}{7}, -\frac{9}{7}, \frac{3}{7} \right),$$

$$\bar{s}_{sik} = S - (\bar{s}_m - \bar{p}_m) = \left(\frac{12}{7}, \frac{97}{35}, \frac{201}{35} \right)$$

- (g) Mennyi az sík távolsága S -tol?

$$|\bar{s}_m - \bar{p}_m| = \frac{|\bar{n}(S - P)|}{|\bar{n}|} = \frac{9}{\sqrt{35}}$$

- (h) Hol van S -nak a síkra történő merőleges tükrözöttje?

$$\bar{s}_{sik} = S - 2(\bar{s}_m - \bar{p}_m) = \left(\frac{3}{7}, \frac{124}{35}, \frac{192}{35} \right)$$

Gyakorlás

Ismételd meg a feladatot!

I.

$$P = (1, 2, 2), \quad Q = (1, 3, 1), \quad R = (0, 2, -4), \quad S = (3, 0, -1)$$

Megoldás:

$$\begin{aligned} \bar{r}(u, v) = (1 - v, 2 + u, 2 - u - 6v), \quad 2 - 6x + y + z = 0, \quad \sqrt{2/19}, \quad (6/19, -(1/19), -(1/19)), \\ (12/19, -(2/19), -(2/19)), \quad (6/19, 17/38, -(21/38)), \quad 17/\sqrt{38}, \quad (-(45/19), 17/19, -(2/19)) \end{aligned}$$

3. Mennyi a $PQRST$ tetraéder térfogata?

$$\bar{a} = Q - P = (-1, -1, 2), \quad \bar{b} = R - P = (-1, -2, -1), \quad \bar{c} = (1, 0, 4),$$

$$\text{Térfogat} = \frac{|\bar{a}\bar{b}\bar{c}|}{6} = \frac{3}{2}$$

4. Hol van a PQR sík, továbbá az S és az $(1, 2, 3)$ pontokon áthaladó egyenes metszéspontja?
 Egyenes paraméteres egyenlete

$$\bar{r}(t) = (3 + 2t, 2, 6 + 3t).$$

Sík algebrai egyenlete

$$-6 + 5x - 3y + z = 0.$$

Ha metszéspontnál t értékek t_0 , akkor

$$-6 + 5 \cdot (3 + 2t_0) - 3 \cdot (2) + (6 + 3t_0) = 0, \quad \implies \quad t_0 = -9/13.$$

A metszéspont

$$\bar{r}(-9/13) = \left(\frac{21}{13}, 2, \frac{51}{13} \right).$$

0.3. Lineáris transzformációk

1. Legyen $\phi((x, y)^T) = (2x + 3y, 4x + 5y)^T$ és $\psi((x, y, z)^T) = (z, y - x)^T$.

(a) Mennyi a ϕ transzformáció F mátrixa?

$$\phi\left(\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}\right) = \begin{pmatrix} 2x + 3y \\ 4x + 5y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 4 & 5 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = F \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$$

(b) Mennyi a ψ transzformáció P mátrixa?

$$\psi\left(\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}\right) = \begin{pmatrix} z \\ y - x \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = P \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$$

(c) Mennyi a $\mu(\bar{v}) = \phi(\psi(\bar{v})) = (\phi \circ \psi)(\bar{v})$ transzformáció M mátrixa?

Mi köze van az eredménynek F és P -hez?

$$M = FP = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 4 & 5 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -3 & 3 & 2 \\ -5 & 5 & 4 \end{pmatrix}$$

(d) Mennyi a $\nu(\bar{v}) = \psi(\phi(\bar{v})) = (\psi \circ \phi)(\bar{v})$ transzformáció N mátrixa?

Mi köze van az eredménynek F és P -hez?

$$N = PF = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 4 & 5 \end{pmatrix}$$

lenne, de nem lehet elvégezni a mátrixszorzást. A $\nu = \psi \circ \phi$ kompozíció sincs értelmezve.

2. Legyen $\phi((x, y)) = (2x + 3y, 4x + 5y)$ és $\psi((x, y, z)) = (z, y - x)$.

(a) Mennyi a ϕ transzformáció F mátrixa?

$$\phi((x \ y)) = (2x + 3y \ 4x + 5y) = (x \ y) \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 3 & 5 \end{pmatrix} = (x \ y) F$$

(b) Mennyi a ψ transzformáció P mátrixa?

$$\psi((x \ y \ z)) = (z \ y - x) = (x \ y \ z) \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = (x \ y) P$$

(c) Mennyi a $\mu(\bar{v}) = \phi(\psi(\bar{v})) = (\phi \circ \psi)(\bar{v})$ transzformáció M mátrixa?

Mi köze van az eredménynek F és P -hez?

$$M = PF = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 3 & 5 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -3 & -5 \\ 3 & 5 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$$

A mátrixos sorrendje az előző oszlopvektoros feladatokhoz képest megfordult, és a felhasznált mátrixok az előzőek transzponáltjai.

(d) Mennyi a $\nu(\bar{v}) = \psi(\phi(\bar{v})) = (\psi \circ \phi)(\bar{v})$ transzformáció N mátrixa?

Mi köze van az eredménynek F és P -hez?

$$N = FP = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 3 & 5 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

lenne, de nem lehet elvégezni a mátrixszorzást. A $\nu = \psi \circ \phi$ kompozíció sincs értelmezve.

3. Legyenek a feladat $(x, y)^T$ vektorai az \mathbb{R}^2 Euklideszi vektortérben egy ortonormált bázisban megadva mint oszlopvektorok. Számítsd ki a következő transzformációk hatását az $\bar{e}_1 = (1, 0)^T$ és a $\bar{e}_2 = (0, 1)^T$ ortonormált bázisvektorokra, illetve írd fel a lin.tr. mátrixát!

A megoldás elve: $A\bar{e}_1$ az A mátrix első oszlopa, míg $A\bar{e}_2$ az A mátrix második oszlopa. Így $A\bar{e}_1, A\bar{e}_2$ -bol mint oszlopvektorokból felépíthető az A mátrix.

(a) Az x tengelyre való merőleges vetítés,

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

(b) az y tengelyre való merőleges vetítés,

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

(c) az $x = y$ egyenesre való merőleges vetítés,

$$\begin{pmatrix} 1/2 & 1/2 \\ 1/2 & 1/2 \end{pmatrix}$$

(d) az x tengelyre való merőleges tükrözés,

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$$

(e) az y tengelyre való merőleges tükrözés,

$$\begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

(f) az $x = y$ egyenesre való merőleges tükrözés,

$$\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

(g) az origóra való tükrözés,

$$\begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$$

(h) az x tengelyre való vetítés, ha a vetítés iránya párhuzamos az $x = y$ egyenessel,

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

(i) az x tengelyre való vetítés, ha a vetítés iránya párhuzamos az $x + y = 0$ egyenessel,

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

(j) a $\bar{n} = (\cos(30)^\circ, \sin(30)^\circ)^T$ vektorra való merőleges vetítés P_n mátrixa,

$$\bar{n} = \begin{pmatrix} \sqrt{3}/2 \\ 1/2 \end{pmatrix},$$

$$P_n = \bar{n} \otimes \bar{n} = \bar{n}\bar{n}^T = \begin{pmatrix} \sqrt{3}/2 \\ 1/2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \sqrt{3}/2 & 1/2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{3}{4} & \frac{\sqrt{3}}{4} \\ \frac{\sqrt{3}}{4} & \frac{1}{4} \end{pmatrix}$$

(k) a $\bar{n} = (\cos(30)^\circ, \sin(30)^\circ)$ vektorra való merőleges tükrözés T_n mátrixa.

$$T_n \bar{v} = 2P_n \bar{v} - \bar{v}, \implies T_n = 2P_n - E,$$

$$T_n = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & -\frac{1}{2} \end{pmatrix}$$

(l) 45° fokos elforgatás,

$$\begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} & -\frac{1}{\sqrt{2}} \end{pmatrix}$$

(m) 30° fokos elforgatás.

$$\begin{pmatrix} \sqrt{3}/2 & 1/2 \\ 1/2 & -\sqrt{3}/2 \end{pmatrix}$$

4. Legyenek a feladat $(x, y, z)^T$ vektorai az \mathbb{R}^3 Euklideszi vektortérben egy ortonormált bázisban megadva mint oszlopvektorok. Számítsd ki a következő transzformációk hatását az $\bar{e}_1 = (1, 0, 0)^T$, $\bar{e}_2 = (0, 1, 0)^T$ és a $\bar{e}_3 = (0, 0, 1)^T$ ortonormált bázisvektorokra, illetve írd fel a lin.tr. mátrixát!

(a) Az y tengelyre való merőleges vetítés,

$$\begin{pmatrix} & & \\ & 1 & \\ & & \end{pmatrix}$$

(b) az z tengelyre való merőleges vetítés,

$$\begin{pmatrix} & \\ & \\ & 1 \end{pmatrix}$$

(c) az xy síkra való merőleges vetítés,

$$\begin{pmatrix} 1 & & \\ & 1 & \\ & & \end{pmatrix}$$

(d) az y tengelyre való merőleges tükrözés,

$$\begin{pmatrix} -1 & & \\ & 1 & \\ & & -1 \end{pmatrix}$$

(e) az $x = y$ síkra való merőleges tükrözés,

$$\begin{pmatrix} & 1 & \\ 1 & & \\ & & 1 \end{pmatrix}$$

(f) az origóra való tükrözés,

$$\begin{pmatrix} -1 & & \\ & -1 & \\ & & -1 \end{pmatrix}$$

(g) az xy síkra való vetítés, ha a vetítés iránya párhuzamos a $(1, 0, 1)^T$ vektorral,

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & \\ & 1 & \\ & & \end{pmatrix}$$

(h) az x tengelyre való vetítés, ha a vetítés iránya párhuzamos az $x + z = 0$ síkkal,

$$\begin{pmatrix} 1 & & \\ & & \\ & & 1 \end{pmatrix}$$

(i) a $\bar{n} = (\cos(30)^\circ, 0, \sin(30)^\circ)$ vektorra való merőleges vetítés,

$$\bar{n} = \begin{pmatrix} \sqrt{3}/2 \\ 0 \\ 1/2 \end{pmatrix},$$

$$P_n = \bar{n} \otimes \bar{n} = \bar{n}\bar{n}^T = \begin{pmatrix} \sqrt{3}/2 \\ 0 \\ 1/2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \sqrt{3}/2 & 0 & 1/2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{3}{4} & 0 & \frac{\sqrt{3}}{4} \\ 0 & 0 & 0 \\ \frac{\sqrt{3}}{4} & 0 & \frac{1}{4} \end{pmatrix}$$

(j) a $\bar{n} = (\cos(30)^\circ, 0, \sin(30)^\circ)$ vektorra való merőleges tükrözés,

$$T_n \bar{v} = 2P_n \bar{v} - \bar{v}, \quad \implies \quad T_n = 2P_n - E,$$

$$T_n = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & 0 & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ 0 & 0 & 0 \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & 0 & -\frac{1}{2} \end{pmatrix}$$

(k) merőleges vetítés az $x + y + z = 0$ síkra,

$$\bar{n} = \frac{1}{\sqrt{3}}(1 \ 1 \ 1)^T,$$

$$P_{sik} = E - \bar{n}\bar{n}^T = \begin{pmatrix} 2/3 & -1/3 & -1/3 \\ -1/3 & 2/3 & -1/3 \\ -1/3 & -1/3 & 2/3 \end{pmatrix}$$

(l) merőleges tükrözés az $x + y + z = 0$ síkra.

$$\bar{n} = \frac{1}{\sqrt{3}}(1 \ 1 \ 1)^T,$$

$$T_{sik} = E - 2\bar{n}\bar{n}^T = \begin{pmatrix} 1/3 & -2/3 & -2/3 \\ -2/3 & 1/3 & -2/3 \\ -2/3 & -2/3 & 1/3 \end{pmatrix}$$

5. Legyen $\bar{v} = (v_1, v_2, v_3, v_4)^T$. Mennyi A , ha $A\bar{v}$ az a vektor, amelynek az

(a) i -edik eleme v_i szomszédainak (vagy szomszédjának, ha i 1 vagy 4) az átlaga?

$$A\bar{v} = \begin{pmatrix} v_2 \\ (v_1 + v_3)/2 \\ (v_2 + v_4)/2 \\ v_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1/2 & 0 & 1/2 & 0 \\ 0 & 1/2 & 0 & 1/2 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \\ v_4 \end{pmatrix}$$

(b) i -edik eleme v_i szomszédainak az átlaga, ahol az első és az utolsó elemeket is szomszédoknak tekintjük?

$$A\bar{v} = \begin{pmatrix} (v_2 + v_4) \\ (v_1 + v_3)/2 \\ (v_2 + v_4)/2 \\ (v_1 + v_3)/2 \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \\ v_4 \end{pmatrix}$$

(c) Ismételd meg a feladatot abban az esetben, ha a $\bar{v} = (v_1, v_2, v_3, v_4)$ és az $\bar{v}A$ vektorra érvényesek ugyanezek a feltételek!

Ha sorvektorokat használunk, akkor transzponálni kell az előző mátrixokat, de mivel azok szimmetrikusak a transzponálásra nézve, így semmi sem változik.

6. (Hasonlósági transzformáció) Egy nyúlpopulációban a nyulak mind Szilveszterkor születtek, továbbá az egy éves nyulak 3, míg az ennél idősebbek 4 újszülöttet szülnék Szilveszterenként. A populációt jellemezhetjük a December 31-én, éppen az új nyulak születése előtt megmért

- $\bar{v} = (e, o)_v^T$
- $\bar{w} = (e, p)_w^T$

vektorokkal. (Itt e az egy évesek, o az öreg nyulak, míg p a teljes populáció létszámát jelölik. Az v, w indexek azt jelzik, hogy melyik koordináta rendszert használjuk ugyanannak a populációnak a leírására.)

(a) Ha a nyúlpopulációt leíró vektorok $A\bar{v}$ és $B\bar{w}$ lesznek egy év múlva, akkor mennyi

- A és
- B ?

$$A_{v \leftarrow v} \bar{v} = \begin{pmatrix} 3 & 4 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}_{v \leftarrow v} \begin{pmatrix} e \\ o \end{pmatrix}_v, \quad A_{v \leftarrow v} = \begin{pmatrix} 3 & 4 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}_{v \leftarrow v}$$

$$B_{w \leftarrow w} \bar{w} = \begin{pmatrix} 3e + 4(p - e) \\ p + [3e + 4(p - e)] \end{pmatrix}_w = \begin{pmatrix} -1 & 4 \\ -1 & 5 \end{pmatrix}_{w \leftarrow w} \begin{pmatrix} e \\ o \end{pmatrix}_w, \quad B_{w \leftarrow w} = \begin{pmatrix} -1 & 4 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}_{w \leftarrow w}$$

(b) Ha $\bar{v} = S\bar{w}$, akkor mennyi S ?

$$\begin{pmatrix} e \\ o \end{pmatrix}_v = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}_{v \leftarrow w} \begin{pmatrix} e \\ p \end{pmatrix}_w = S_{v \leftarrow w} \bar{w}$$

(c) Ha $\bar{w} = R\bar{v}$, akkor mennyi R ?

$$\begin{pmatrix} e \\ p \end{pmatrix}_w = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}_{w \leftarrow v} \begin{pmatrix} e \\ o \end{pmatrix}_v = R_{w \leftarrow v} \bar{v}$$

(d) Mi köze van S -nek R -hez?

$$S^{-1} = R, \quad R^{-1} = S, \quad RS = SR = E.$$

Valóban:

$$SR = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

(e) Mi köze van R -nek és A -nak B -hez?

$$B_{w \leftarrow w} = R_{w \leftarrow v} A_{v \leftarrow v} S_{v \leftarrow w} = R_{w \leftarrow v} A_{v \leftarrow v} (R_{w \leftarrow v})_{v \leftarrow w}^{-1}$$

Valóban:

$$B = RAS = RAR^{-1},$$

$$\begin{pmatrix} -1 & 4 \\ -1 & 5 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 3 & 4 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$$

(f) Mi köze van S -nek és B -nek A -hoz?

$$A_{v \leftarrow v} = S_{v \leftarrow w} B_{w \leftarrow w} R_{w \leftarrow v} = S_{v \leftarrow w} B_{w \leftarrow w} (S_{v \leftarrow w})_{w \leftarrow v}^{-1}$$

Valóban:

$$A = SBR = SBS^{-1},$$

$$\begin{pmatrix} 3 & 4 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -1 & 4 \\ -1 & 5 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 11 & 1 \end{pmatrix}$$

7. Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -4 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}.$$

Mennyi $AB - BA + 3E$?

$$\begin{pmatrix} -5 & 8 \\ 0 & 11 \end{pmatrix}$$

8. Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -4 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}.$$

• Mennyi $AB - 3E$?

$$\begin{pmatrix} -10 & -12 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$$

• Mennyi $BA + 3E$?

$$\begin{pmatrix} 4 & -4 & 0 \\ 2 & -2 & 3 \\ 1 & -2 & 5 \end{pmatrix}$$

0.4. Inhomogén lin.tr. (affin tr.)

1. Legyen $\phi_{a,b}(x) = ax + b$. Ha $\phi_{a,b} \circ \phi_{c,d} = \phi_{e,f}$, akkor mennyi e és f ?

$$\begin{aligned} \phi_{a,b} \circ \phi_{c,d}(x) &= \phi_{a,b}(\phi_{c,d}(x)) = \phi_{a,b}(cx + d) \\ &= a(cx + d) + b = acx + (ad + b) = \phi_{ac, ad+b}(x), \\ e &= ac, \quad f = ad + b. \end{aligned}$$

2. Legyen $f(x) = 3x + 4$, $x_0 = 44$. Mennyi $f^n(x_0)$?

f fixpontja:

$$f(x_{fix}) = x_{fix}, \quad x_{fix} = 3x_{fix} + 4 \implies x_{fix} = -2.$$

Ha a fixpont az origó, akkor ebben a koordinátarendésében f homogén lineáris lesz, így

$$f^n(x_0) = 3^n(44 - (-2)) + (-2).$$

3. Legyen $f(x) = x + 4$, $x_0 = 6$. Mennyi $f^n(x_0)$?

Itt f -nek nincs fixpontja, viszont $f^n(x)$ egy számtani sorozat, így

$$f^n(x) = 6 + 4n.$$

4. Legyen $f(x) = 1.2x - 4$. Mennyi $f^n(99)$?

f fixpontja:

$$f(x_{fix}) = x_{fix}, \quad x_{fix} = 1.2x_{fix} - 4 \implies x_{fix} = 20.$$

Ha a fixpont az origó, akkor ebben a koordinátarendésében f homogén lineáris lesz, így

$$f^n(x_0) = 1.2^n(99 - 20) + 20.$$

5. Add meg az

$$\begin{pmatrix} 1.2 & -4 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

mátrixnak a $\lambda = 1$ sajátértékéhez tartozó egyik sajátvektort!

$$\begin{pmatrix} 1.2 & -4 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1.2x - 4 \\ 1 \end{pmatrix},$$

$$1.2 \cdot 20 - 4 = 20,$$

$$\begin{pmatrix} 1.2 & -4 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 20 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 20 \\ 1 \end{pmatrix} = 1 \cdot \begin{pmatrix} 20 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

Tehát a $\bar{v}_1(20, 1)^T$ vektor $\lambda = 1$ sajátértékű sajátvektora a feladat mátrixának. (\bar{v}_1 többszöröse szinten ilyen vektorok lennének.)

0.5. Linearitás, bilinearitás, multilinearitás

1. Legyen ϕ egy lineáris transzformáció, továbbá legyen

$$\phi(\bar{v}_1) = (1, 2, 3)^T, \quad \phi(\bar{v}_2) = (3, 2, 1)^T.$$

Mennyi $\phi(4\bar{v}_1 - 5\bar{v}_2)$?

A linearitás miatt

$$\phi(4\bar{v}_1 - 5\bar{v}_2) = 4\phi(\bar{v}_1) - 5\phi(\bar{v}_2) = 4 \cdot (1, 2, 3)^T - 5 \cdot (3, 2, 1)^T = (-11, -2, 7)^T$$

2. Legyen $\phi : V \times V \rightarrow \mathbb{R}$ egy olyan szimmetrikus bilineáris leképezés (függvény), hogy

$$\phi(\bar{v}_1, \bar{v}_1) = 3, \quad \phi(\bar{v}_1, \bar{v}_2) = 4, \quad \phi(\bar{v}_2, \bar{v}_2) = 7.$$

Mennyi $\phi(2\bar{v}_1 + 3\bar{v}_2, \bar{v}_1 - \bar{v}_2)$? A bilinearitás miatt

$$\begin{aligned} & \phi(2\bar{v}_1 + 3\bar{v}_2, \bar{v}_1 - \bar{v}_2) \\ &= (2 \cdot 1 \cdot 3) \cdot \phi(\bar{v}_1, \bar{v}_1) + (2 \cdot (-1) \cdot 4) \phi(\bar{v}_1, \bar{v}_2) + (3 \cdot 1 \cdot 4) \phi(\bar{v}_2, \bar{v}_1) + (3 \cdot (-1) \cdot 7) \phi(\bar{v}_2, \bar{v}_2) \end{aligned}$$

A szimmetria miatt $\phi(\bar{v}_1, \bar{v}_2) = \phi(\bar{v}_2, \bar{v}_1) = 4$, így a végeredmény -93 .

3. Legyen $\phi : V \times V \rightarrow \mathbb{R}$ egy olyan szimmetrikus bilineáris leképezés (függvény), hogy

$$\phi(\bar{v}_1, \bar{v}_1) = 3, \quad \phi(\bar{v}_1, \bar{v}_2) = \phi(\bar{v}_2, \bar{v}_1) = 4, \quad \phi(\bar{v}_2, \bar{v}_2) = 7.$$

• Mennyi $\phi(\bar{v}_1 - \bar{v}_2, \bar{v}_1 - \bar{v}_2)$?

• (Koszinusz tétel) Legyen adott egy háromszög, amelynek két oldala $\sqrt{3}$ és $\sqrt{7}$ hosszúak, továbbá a közbezárt szögük koszinusza $4/(\sqrt{3} \cdot \sqrt{7})$. Mennyi a harmadik oldal? (Ez nem lesz a zh-ban.)

4. Legyen $\phi : V \times V \rightarrow \mathbb{R}$ egy olyan antiszimmetrikus bilineáris leképezés (függvény), hogy $\phi(\bar{v}_1, \bar{v}_2) = 13$. Mennyi $\phi(2\bar{v}_1 + 3\bar{v}_2, \bar{v}_1 - \bar{v}_2)$?

5. Legyen $\phi : \mathbb{R}^3 \times \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ egy olyan antiszimmetrikus multilineáris leképezés, hogy

$$\phi(\bar{v}_1, \bar{v}_2) = (1, 2, 3)^T, \quad \phi(\bar{v}_1, \bar{v}_3) = (1, 0, 0)^T, \quad \phi(\bar{v}_3, \bar{v}_2) = (0, 0, 3)^T.$$

Mennyi $\phi(2\bar{v}_1 + 3\bar{v}_2, \bar{v}_1 - \bar{v}_3)$?

6. Legyen $\phi : \mathbb{R}^3 \times \mathbb{R}^3 \times \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ egy olyan antiszimmetrikus multilineáris leképezés, hogy

$$\phi(\bar{v}_1, \bar{v}_2, \bar{v}_3) = 2.$$

Mennyi $\phi(2\bar{v}_1 + 3\bar{v}_2, \bar{v}_1 - \bar{v}_3, 4\bar{v}_1 + 2\bar{v}_3)$?

Az antiszimmetria miatt a kifejezés kifejtésében a

$$0 = \phi(\bar{v}_A, \bar{v}_A, \bar{v}_B) = \phi(\bar{v}_A, \bar{v}_B, \bar{v}_A),$$

stb. típusú tagok eleve nullák, így

$$\phi(2\bar{v}_1 + 3\bar{v}_2, \bar{v}_1 - \bar{v}_3, 4\bar{v}_1 + 2\bar{v}_3) = (3 \cdot 1 \cdot 2) \cdot \phi(\bar{v}_2, \bar{v}_1, \bar{v}_3) + (1 \cdot (-1) \cdot 4) \cdot \phi(\bar{v}_2, \bar{v}_3, \bar{v}_1)$$

Továbbá $\phi(\bar{v}_2, \bar{v}_1, \bar{v}_3) = -\phi(\bar{v}_1, \bar{v}_2, \bar{v}_3) = -2$, mivel a

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 3 \end{pmatrix}$$

permutáció páratlan. Hasonlóan ehhez a

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix}$$

permutáció páros, így

$$2 = \phi(\bar{v}_1, \bar{v}_2, \bar{v}_3) = \phi(\bar{v}_2, \bar{v}_3, \bar{v}_1).$$

Tehát a végeredmény $6 \cdot (-2) - 4 \cdot 2 = -20$.

0.6. Determináns, inverz mátrix

1. Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 4 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}, \quad A^{-1} = \begin{pmatrix} x & y \\ u & v \end{pmatrix}.$$

Adj meg egy olyan egyenletrendszert, aminek az egyértelmű megoldása x, y, u, v !

$$\begin{aligned} AA^{-1} &= E, \\ \begin{pmatrix} 1 & 4 \\ 3 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x & u \\ y & v \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \\ &\text{vagyis} \\ 1x + 4y &= 1 & 1u + 4v &= 0 \\ 3x + 2y &= 0 & 3u + 4v &= 1 \end{aligned}$$

vagy

$$\begin{aligned} A^{-1}A &= E, \\ \begin{pmatrix} x & u \\ y & v \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 4 \\ 3 & 2 \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \\ &\text{vagyis} \\ 1x + 3u &= 1 & 4x + 2u &= 0 \\ 1y + 3v &= 0 & 4y + 2v &= 1 \end{aligned}$$

2. Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 3 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

Mennyi $(A^{-1})_{21}$, ha az indexálás 1-től kezdődik? ?

$$\det(A) = \begin{vmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 3 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{vmatrix} = 1 \cdot \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} - 4 \cdot \begin{vmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} + 5 \cdot \begin{vmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = -2$$

Most toroljuk ki A -ból a 12-és elem (nem a 21-es!) sorát és oszlopát:

$$\begin{pmatrix} * & * & * \\ 3 & * & 1 \\ 1 & * & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$$

Így

$$(A^{-1})_{21} = \frac{1}{\det(A)} (-1)^{1+2} \cdot \begin{vmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = \frac{1}{-2} (-1)^{1+2} \cdot (3 \cdot 1 - 1 \cdot 1) = 1$$

Megjegyzés: Valóban

$$(A^{-1}) = \begin{pmatrix} * & * & * \\ 1 & * & * \\ * & * & * \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -\frac{1}{2} & -\frac{1}{2} & 3 \\ 1 & 2 & -7 \\ -(1/2) & -(3/2) & 5 \end{pmatrix}$$

3. Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1/2 & -\sqrt{3}/2 \\ \sqrt{3}/2 & 1/2 \end{pmatrix}.$$

Mennyi A^{-1} ?

A ortogonális mátrix, mivel az oszlopai skalárszorzatai 1 vagy nulla, attól függően, hogy az oszlopvektort önmagával, vagy egy másik oszloppal szorozzuk össze skalárisan. Így

$$A^{-1} = A^T = \begin{pmatrix} 1/2 & -\sqrt{3}/2 \\ \sqrt{3}/2 & 1/2 \end{pmatrix}^T = \begin{pmatrix} 1/2 & \sqrt{3}/2 \\ -\sqrt{3}/2 & 1/2 \end{pmatrix}$$

4. Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1/2 & 0 & -\sqrt{3}/2 \\ 0 & 1 & 0 \\ \sqrt{3}/2 & 0 & 1/2 \end{pmatrix}.$$

Mennyi A^{-1} ?

Mivel A ortogonális mátrix, így

$$A^{-1} = A^T = \begin{pmatrix} 1/2 & 0 & -\sqrt{3}/2 \\ 0 & 1 & 0 \\ \sqrt{3}/2 & 0 & 1/2 \end{pmatrix}^T = \begin{pmatrix} 1/2 & 0 & \sqrt{3}/2 \\ 0 & 1 & 0 \\ +\sqrt{3}/2 & 0 & 1/2 \end{pmatrix}$$

Mennyi A^{-1} ?

5. Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1/2 & -\sqrt{3}/2 & 0 \\ \sqrt{3}/2 & 1/2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

Mennyi A^{-1} ?

6. Mennyi

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{vmatrix}.$$

7. Mennyi

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 3 & 4 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix}.$$

8. • Mennyi x , ha

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 3 & x & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix} = 0.$$

$$\det(B) = -6 + x, \quad |B| = 0 \implies x = 6.$$

• Legyen

$$\bar{a} = (1, 2, 0), \quad \bar{b} = (3, x, 0), \quad \bar{c} = (0, 1, 1).$$

Mennyi x , ha ezek a vektorok nem alkotnak bázist?

$x = 6$, mivel ezek a vektorok a mátrixunk sorai.

• Legyen

$$\bar{a} = (1, 3, 0)^T, \quad \bar{b} = (2, x, 1)^T, \quad \bar{c} = (0, 0, 1)^T.$$

Mennyi x , ha ezek a vektorok nem alkotnak bázist? $x = 6$, mivel ezek a vektorok a mátrixunk oszlopai.

9. Mennyi x , ha

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 3 & x & x \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix} = 0.$$

10. Mennyi λ , ha

$$\begin{vmatrix} 1 - \lambda & 2 \\ 0 & 1 - \lambda \end{vmatrix} = 0.$$

$$\begin{vmatrix} 1 - \lambda & 2 \\ 0 & 1 - \lambda \end{vmatrix} = (1 - \lambda)(1 - \lambda) - 2 \cdot 0 = 0 \implies \lambda = 1.$$

11. Mennyi λ , ha

$$\begin{vmatrix} 1 - \lambda & 2 \\ 4 & 1 - \lambda \end{vmatrix} = 0.$$

$$\begin{vmatrix} 1 - \lambda & 2 \\ 4 & 1 - \lambda \end{vmatrix} = (1 - \lambda)(1 - \lambda) - 2 \cdot 4 = 0 \implies \lambda = 1 \pm 2\sqrt{2}.$$

12. Milyen paritásúak a következő permutációk?

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 4 & 2 & 1 & 5 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 5 & 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}.$$

páros, páratlan, páratlan, páratlan

13. És végül keresd meg a hibákat a feladatsor megoldásaiban!